

LOPPURAPORTTI

Nuorten diakoniatalo TALO

Projektipäällikkö: Laura Huovinen

Projektin omistaja: Riikka Reina, Kari Kanala, Marja Heltelä, Juha Rintamäki, Hannu Ronimus

Hyväksytty:

<Paikka, Aika>

<Nimi>

Jakelu: <Henkilöiden ja ryhmien nimet, joille dokumentti jaetaan>

Sisällysluettelo

1. Projektin yhteenveto	3
1.1. Yleiskuvaus.....	3
1.2. Projektin toteutuksen tavoitteet	4
1.3. Hyötytavoitteiden mittaaminen	5
2. Projektin toteutus.....	6
2.1. Aikataulun hallinta.....	6
2.2. Hyötytavoitteiden toteutumisen arviointi	7
2.3. Resurssit.....	8
2.4. Suunnitellut kustannukset ja toteuma	10
2.5. Muuta.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
3. Projektin dokumentointi	11
4. Projektin opit ja palautteet.....	11
5. Projektin jälkihoito	13
5.1. Luovutus organisaatiolle	13
5.2. Avoimet kysymykset ja muu jälkihoito	13
5.3. Ideoita jatkokehitykselle jne.....	13
6. Liitteet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

1. Projektin yhteenveto

1.1. Yleiskuvaus

Projekti alkoi seurakuntayhtymän luottamuselinten tehtyä päätöksen, jonka mukaan seurakuntayhtymän erityisnuorisotyö Snellu muuttaisi Matteuksen kirkolle ja Toinen Linja 8:ssa sijaitseva kiinteistö otettaisiin muuhun käyttöön. Kallion kirkkoherrana toiminut Teemu Laajasalo otti yhteyttä alueen nuorisotyöntekijöihin ja kirkkoherroihin ja ehdotti, että suunniteltaisiin projekti seurakuntien nuorisotyön tiivistämiseksi tuomiorovastikunnan alueella. Kirkkoherrat osoittivat seurakunnistaan suunnittelua varten työryhmän jäseniä loppukeväällä 2017 ja Laura Huovinen kutsuttiin suunnitteluryhmän koollekutsujaksi.

Seurakuntayhtymän diakoniaprojektirahoista haettiin diakoniaprojektihakemuksella resurssia projektille vuonna 2018 ja projekti, saatuaan rahoituksen, alkoi vuoden 2019 tammikuussa. Erityisnuorisotyön muuton ja rakennuksen vaatimien korjaustöiden vuoksi projektin toimeenpano viivästyi ja nuoret sekä nuorisotyöntekijät pääsivät aloittamaan toiminnan Talolla joulukuussa 2019 mutta koko vuoden mittaan nuoria osallistettiin toiminnan kehittämiseen ja alueen nuorisotyöntekijät kokoontuivat säännöllisesti edistämään projektia. Projektisuunnitelman mukaisesti toiminnan tavoitteena oli lisätä seurakuntien tekemän moniammatillisen nuorisotyön vaikuttavuutta ja tavoitavuutta alueella sekä mahdollistaa yksittäistä seurakuntaa laajempaa koulutus-, kohtaamis-, projekti- ja avoimen nuorisotoiminnan yhteistyötä keskuksena, joka palvelisi päivittäin. Tavoitteena oli kohdentaa työ hauraassa asemassa oleviin itsenäistyviin nuoriin verkostoyhteistyössä, olemassa olevien seurakuntanuorten lisäksi.

Projektin aikana kyettiin järjestämään koulutustoimintaa ja avointa toimintaa, sekä elämänhallinnan tukea yksittäisen seurakunnan resursseja laajemmin. Toiminta tavoitti aukioloaikanaan nuoria, jotka tulivat seurakuntakontekstin ulkopuolelta ja toimintaan kiinnittyi laaja ja aktiivinen nuorten joukko, jotka sitoutuvat kehittämään toimintaa aktiivisesti. Yhteistyökumppanien kanssa laadittiin suunnitelmia, joista osa pystyttiin toteuttamaan ja Talon toimintaa kyettiin pitämään auki arkipäivisin suunnitellun mukaisesti niinä aikoina, kun covid-19 pandemian aikaiset rajoitukset eivät toimintaa estäneet. Palautetta on kerätty projektin aikana nuorilta sekä käyttäjiltä, että seurakuntien edustajina avoimesta toiminnasta ja yksittäisistä koulutuksista ja toiminnoista ja nuorten palaute on ollut projektin kannalta lähes poikkeuksetta kiitettävää.

Projektin opeiksi nousivat erityisesti kolme merkittävää asiaa, jotka vaikuttivat projektin onnistumiseen. Koronaviruspandemian vaikutukset ja ajankäytön vaikutukset laajemmin, vähentyneet ja muutoksessa olleet seurakuntien henkilöstöresurssit sekä seurakuntien projektiin sitoutuminen ja sen rakenteet, sekä nuorilta saatu palaute tarjoavat mahdollisuuksia tarkastella projektista opittua tulevaan.

1.2. Projektin toteutuksen tavoitteet

Matalan kynnyksen toimimisen alusta helsinkiläisille, jossa kohtaamisen, sitouttamisen ja yhteisönrakentamisen keinoin mahdollistetaan nuorten omistajuus seurakunnasta, laaja-alainen palvelutyö sekä yhdessä oppiminen. Diakonisen elämäntavan ja dialogissa kasvamisen vahvistaminen luovat turvallista pohjaa nuorten sosiaalisen ja hengellisen identiteetin kasvamiselle. Talo toimii mahdollistajana yhteistyökumppaneiden kanssa tehtäville projekteille, tapahtumille ja koulutuksille, sekä tukee holistisesti helsinkiläisten nuorten kasvamista vastuulliseen ja hyvään elämään.

Projektin visio:

Jumala – Kaiken toimintamme pohjalla kulkee kristillinen ihmiskäsitys ja diakonisen elämäntavan sisäistäminen. Toivomme kiinnittyä Jumalan antamaan tulevaisuuteen ja hänen rakkautensa heijastuu jokaisessa kohtaamisessa.

Yhteisö – Kohtaamme nuoren hänen omassa ympäristössään, olemme läsnä arjessa ja elämän muuttuvissa tilanteissa. Vahvistamalla nuoren onnistumisia yhteisössä tuemme nuoren tulevaisuutta. Tukemalla ja varustamalla tiedoin ja taidoin sekä vahvistamalla nuorten verkostoja mahdollistamme itsenäistymisen, opiskelun, työelämän ja parisuhteen osaamista nuoren elämän käännteissä. Ennaltaehkäisevää työtä tehdään moniammatillisesti mielenterveys- ja päihdetyön ammattilaisen kanssa.

Nuori - Tuemme nuoren kasvua hyvään ja vastuulliseen elämään. Kunnioitamme yksilöllisyyttä ja vahvistamme minuuden ja itsetuntemuksen kasvua. Mahdollistamme kasvulle alustan, joka varustaa nuorta rakentumaan parhaaksi itsekseen ja tekemään kestäviä valintoja elämässään.

Projektin tavoitteeksi asetettu nuorisolähtöinen diakonisesti orientoitunut yhteisönrakentaminen, jossa vapaaehtoisuuteen sitoutuminen, palvelutehtävät ja dialoginen vahvistaminen sekä yhdessä oppiminen tuovat nuorelle valmiuksia sosiaaliseen ja hengelliseen kasvuun on tavoitettu. Vision mukaisia toimia on toteutettu avoimessa toiminnassa, digitaalisilla alustoilla, kohtaamistyössä ja selektiivitoiminnoissa laajasti ja niiden avulla Talolle on kasvanut yhteisö, joka holistisesti edistää nuoren kasvua, tietoja ja taitoja.

1.3. Hyötytavoitteiden mittaaminen

Projekti on toimintakulttuurinmuutoksen mukainen seurakuntien yhteistyöprojekti ja on toiminnaltaan monistettavissa kaikkiin yhtymän rovastikuntiin soveltaen brändiä alueelle sopivaksi palvelumuotoilun kautta. Nuorisotyö ja diakoniatyö tulee hyödyntämään sitä kehitystyössä ja yhteistyökumppanit omassa kohderyhmätyössään. Seurakuntayhtymän tasolla projektin tulokset ja hyvät käytännöt ovat sovellettavissa myös muihin työalat ylittävään seurakuntien väliseen yhteistyöhön.

Sisäisten hyötytavoitteiden mittaamisen osalta tavoitteisiin ei ylletty, toimintakulttuurinmuutoshankkeen mukaisia toimia ei seurakunnista pystytty tukemaan siten, että rovastikunnallisen nuorisotyön mallia voitaisiin suoraan monistaa aueen kaikkiin rovastikuntiin rakenteiden, johtamismallin tai brändin osalta. Seurakuntien toimintakenttä on muuttunut projektin aikana niin valtavasti, viimeksi rohkeasti yhdessä-hankkeen myötä, ettei seurakuntien tavoitteet enää vastaa projektisuunnitelman tavoitteita keskitetyistä työaloista rovastikunnittain. Hyötytavoitteita voidaan kuitenkin tarkastella suhteessa nykytilanteeseen esimerkiksi projektien keston, sitovuuden, johtamismallin ja joustavuuden näkökulmista. Näitä näkökulmia seurakuntien taloustilanteen ja seurakuntayhtymän organisaatiojärjestelyjen osalta on hedelmällistä kehittää opitun valossa.

Nuorisotyön hyötytavoitteiden mittaaminen on ollut mahdollista projektin aikana määrällisten ja laadullisten kriteerien kautta asiakas- ja seurakuntakyselyin, sekä tilastojen valossa. Toimintaa on myös kehitetty projektin edetessä palautteen mukaisesti. Nuorten ja nuorten aikuisten sitoutuneisuus toimintaan on noussut, osallisuutta ja omistajuutta on vahvistettu ja palaute perhe- ja verkostotyöstä on niin ikään ollut kiittävää. Esimerkkinä palautteeseen reagoinnista on nuorten aikuisten toiveen mukaisesti mahdollistettu nuorten aikuisten itse järjestämän toiminnan käynnistäminen Talolla. Nuorisotyön kannalta hyötyä voidaan kuitenkin mitata kahdesta näkökulmasta. Talolla aktiivisesti toimivien nuorten vahvistumisen kautta on havaittavissa positiivisia tuloksia. Samalla Talon toiminnan ulkopuolelle jääneiden, seurakuntien omiin toimintoihin, muttei yhteiseen osallistuneiden nuorten omistajuus, sitoutuneisuus ja aktiivisuus on jäänyt vähäiseksi. Yksittäisten seurakuntien erot yhteisen työn toimintoihin kutsumisessa ovat olleet merkittäviä ja tavoitteet oman toiminnan suhteuttamisessa yhteiseen työhön ovat vaihdelleet.

2. Projektin toteutus

2.1. Aikataulun hallinta

Projektin suunnittelun ja haun aikaan porttipäätöskaavioita ja projektihallinnan vastaavaa mallia ei seurakuntayhtymässä ollut käytössä. Projektia haettiin suoraan diakoniaprojektirahoituksesta olemassa olevien työntekijöiden valmistelun pohjalta siten, että seurakuntien kirkkoherrat toimivat projektirahoituksen hakijoina.

Projektia haettiin projektiehdotuksena ensimmäisen kerran 17.5.2017 ja lisäselvitysten jälkeen se hyväksyttiin projektikuvauksen ja projektisuunnitelman osalta diakoniaprojektihakemuskokonaisuutena kesäkuussa 2018 kuitenkin siten, että haettua aikataulua 1.9.2019-1.9.2022 aikaistettiin alkamaan 1.1.2019 ja vastaavasti projektin päätösajankohdaksi rahoitushakemuksen osalta merkittiin 31.12.2021.

Projektihakemuksessa seurakunnat sitoutuivat jatkamaan projektia kolmen vuoden jälkeen arvioinnin kautta kehittämällä yhteensä kymmenen vuoden ajaksi, mutta jo projektin kolmen ensimmäisen rahoitusvuoden aikana seurakuntien tilanne muuttui ratkaisevasti nuorisotyön sekä laajemmin seurakuntatyön osalta ja kymmenen vuoden aikaikkuna koettiin liian pitkäksi pysyä sopimuksessa tavoitteiden muututtua. Sopimuksen sitovuus herätti keskustelua, mutta tilannekuvan muutos selkeytti yksittäisten seurakuntien tarvetta sopimusmuutoksiin.

Aikatauluun toiminnan ja sen arvioinnin kannalta vaikutti merkittävästi myös pandemia-aika, jota ennen avointa toimintaa ehdittiin ylläpitää vain yhteensä noin puolentoista kuukauden ajan. Toimintaan osallistuvien nuorten määrä pysyi pandemiasta huolimatta rakennuksen kapasiteettiä nähden hyvänä silloin kun toimintaa voitiin järjestää. Mutta toimintaa jouduttiin välillä supistamaan ja osittain kokonaan sulkemaan lähityön osalta pitkiksi periodeiksi toiminnan alkumetreiltä projektin päättymiseen saakka AVIn ohjeistuksen ja tuomiokapitulin suositusten mukaisesti.

Digitaaliseen työhön pystyttiin siirtymään joustavasti ja nuorten oma digitaalinen työ tavoitti yhteisöä poikkeusaikoina hyvin. Työntekijöiden moniammatillinen tiimi tarjosi kohdennettumpaa päivystystoimintaa ja yksilöllistä kohtaamistyötä, etäkoulutuksia sekä siirtyi osittain seurakunnissaan muihin työtehtäviin, kuten pandemiajäljityksen palvelukseen. Korona-ajan haasteet vaikuttivat projektiin paljon, mutta niistä huolimatta pystyttiin järjestämään yhteisölähtöistä toimintaa, osaprojekteja, yhteistyökumppanuuksia ja pysymään soveltavin keinoin tavoitteissa Talolla käyvien nuorten tukemiseksi. Seurakuntien itsenäisesti järjestämien oman toiminnan tuottaminen Talolla sen sijaan ei toteutunut suunnitelmien mukaan ja tämä vaikutti negatiivisesti yhteisön laajentumisen ja rovastikunnan nuorten tasapuolisen tavoittamisen tavoitteisiin.

Porttipäätökset	Suunniteltu pvm	Toteutunut pvm
P0 Hyväksytty projektiehdotus	17.5.2017	8.6.2018
P1 Hyväksytty projektikuvaus	17.5.2017	8.6.2018
P2 Hyväksytty projektisuunnitelma	17.5.2017	8.6.2018
Projektin ajankohta alku	1.9.2019	1.1.2019
Projektirahoituksen päätyminen	1.9.2022	31.12.2021
P3 Arvionti projektin tuotokset	1.9.2022	16.5.2021
P4 Hyväksytty projektin päättäminen	1.9.2022	31.12.2021
<JA projektin jälkiarviointi>	1.9.2029	14.1.2022

2.2. Hyötytavoitteiden toteutumisen arviointi

Hyötytavoitteita projektilla oli seurakuntien välisen yhteisen työn ja resurssien kohdentamisen näkökulmasta (sisäiset hyötytavoitteet), sekä nuorisotyön vaikuttavuuden näkökulmasta alueella (ulkoiset hyötytavoitteet).

Tarkastellessa sisäisiä hyötytavoitteita on huomattava, että suunnitelmavaiheen tavoitteet yhteiselle työlle määriteltiin suunnittelutyöryhmässä ja yhteisiä tavoitteita muotoiltiin yli vuoden mittaan eri seurakuntien näkökulmista. Kirkkoherrojen hakiessa projektirahoitusta tavoitteet yhteisen työn osalta olivat vahvasti rovastikunnallisen nuorisotyön toimintojen lisääminen ja nuorisotyön työalan toimintojen yhdistyminen seurakuntien omasta toisiaan vastaavasta työstä enemmän yhteiseksi, kattavammaxi ja kohdennetummin resursoiduksi. Projektin aikana seurakuntien omat tavoitteet muuttuivat suhteessa alkuperäiseen yhteiseen tavoitteeseen ja paikallisseurakuntaan sitoutuminen rippikoulutyön näkökulmasta laajeni eri seurakunnissa eri tavoin.

Osa seurakunnista halusi projektin aikana lisätä yhteistyötä, osa tiettyjä toimintoja ja osa lisätä voimakkaasti omaa työtä irtautuen nuorisotyön työalasta, sitoen omaa kasvatuksen työalaa vastaamaan projektia vastaaviin tavoitteisiin omassa seurakunnassa. Seurakuntien yhteisen työn tavoitteissa ei näin ollen pysytty projektin aikana ja se vaikutti vahvasti henkilöstö-, toiminta- ja kehittämisresurssien saatavuuteen, rakenteiden joustavuuteen, verkostotyön työkalutuuiriin sekä projektin hyötytavoitteiden toteumaan.

Kaikki seurakunnat eivät järjestäneet nuorille riittävästi mahdollisuuksia tutustua ja kiinnittyä Taloon ja liittyä yhteiseen, ja pahimmillaan seurakunnan ja yhteisen työn tavoitteet näyttivät olevan päällekkäisiä ja aiheuttivat erikoista kilpailuasetelmaa seurakunnan ja yhteisen työn välille. Intressiristiriitojen seurauksena seurakunnat eivät

Loppuraportti

yhteisessä verkostotyössä saaneet aikaan mallia, jossa työaloille olisi monistettavissa rovastikunnallinen yhteisen työn tehostettu ja toimiva rakenne.

Rohkeasti yhdessä-prosessin yhteydessä rovastikuntamallia kritisoitiin seurakunnasta vahvasti laajemmin, ja näyttää siltä, ettei projektille asetetuille tavoitteille ole täysin vastaavana tilausta rovastikuntakontekstissa tilanteen muututtua. Verkostoyhteistyön, rakenteiden, hallinnon ja johtamisen mallien sekä toimintojen tarjonnan näkökulmasta projekti on kuitenkin osoittanut muuttuneeseen tilanteeseen soveltuvia oppeja.

Ulkoisia hyötytavoitteita tarkastellessa nuorisotyön osalta palaute Talolla aktiivisesti käyville ja toimiville nuorilta on ollut vahvasti positiivista. Talo on pandemia-aikanakin onnistunut tavoittamaan ja kokoamaan paljon nuoria ja nuoria aikuisia, joille yhteisö on muodostunut tärkeäksi ja sen kehittäminen arvokkaaksi. Arviointikyselyssä keväällä 2021 projektin seurakuntien haastatellut omat nuoret nostivat laajalti esiin projektin merkityksen myös, vaikka eivät itse olleet osallistuneet toimintaan jatkuvasti tai aktiivisesti. Omistajuuden ja osallisuuden lisääminen perinteistä seurakuntatyötä tehokkaammaksi on onnistunut metodein, jossa jokaisessa Talon toimintaa kehittävässä prosessissa keskiössä ovat nuoret ja resurssit järjestämiseen eivät ole yksittäisen työntekijän harteilla.

Työntekijät ovat mahdollistaneet nuorisolähtöisesti taidetyöpajoja, yhteisöruokailua, musiikkihuoneen, elokuvakurssin, opiskelutiloja, Erätaukokeskusteluja, vaikuttamistyön koulutusta, elämänhallinnan taitojen lisäämistä, työnhakuklinikoita, digitaalisen työn alustoja, viestinnän projekteja, vaikuttamistyön kampanjoita, artistivierailuja, pakohuonetestausta, opiskelijoiden ammatillisia work-shop työskenkelyjä, oppilaitosten kohtaamispaikkoja, työ- ja harjoittelupaikkoja, liikuntakoulutuksia, ohjaajakoulutuksia ja alustan kehittää itseään monin tavoin. Yhteistyökumppanien kanssa olemme toimineet pandemia-ajasta huolimatta laajasti sekä sisällöllisissä että mahdollistavissa tehtävissä yritystoiminnan, oppilaitosten, järjestöjen, seurakuntien ja kaupungin kanssa ajan mahdollisuuksien mukaan.

Pääpiirteittäin voisi luonnehtia, että projekti on hyötyjen näkökulmasta onnistunut ja yltänyt tavoitteisiinsa suhteessa asiakaspintaan, mutta ei ole ollut tavoitteisiin yltävä yhteinen onnistuminen seurakuntien keskinäisen toiminnan osalta.

2.3. Resurssit

Projektin tehtävät	Suunnitellut htp:t	Toteutuneet htp:t
Projektipäällikkö	100%	80%
Talon nuorten isäntä (Tuomiokirkkoseurakunta)	100%	0%

Loppuraportti

Projektin tehtävät	Suunnitellut htp:t	Toteutuneet htp:t
Kallion seurakunta, viikkotoiminta (erityisnuorisotyön vastuu)	20% (100%)	40% (100%)
Tuomiokirkkoseurakunta, viikkotoiminta (viestinnän vastuu)	20% (100%)	20% (20%)
Paavalin seurakunta, viikkotoiminta (vaikuttamistyön vastuu)	20% (100%)	20% (50%)
Lauttasaaren seurakunta, viikkotoiminta (yhteisen isostoiminnan vastuu)	20% (100%)	10% (20%)
Töölön seurakunta, viikkotoiminta (tapahtumatoiminnan vastuu)	0% (5%)	0% (5%)

Henkilöstömuutokset seurakunnissa olivat laajoja projektin aikana.

Kirkkoherroista kaksi viidestä oli mukana projektin suunnittelusta päätökseen, kolme kirkkoherranvaihdosta tapahtui projektin haun ja toimeenpanon aikana.

Projektipäällikkö ja yksi seurakuntien työntekijä pysyivät suunnitteluvaiheesta projektin päätökseen samoina, koko muu henkilöstö vaihtui seurakuntien resurssien muutosten vuoksi useampaan otteeseen. Seuraavassa erittelyä seurakuntien resursseista ja niiden muutoksista.

Tuomiokirkkoseurakunnan rooli suunnitteluvaiheessa ja projektin alkaessa oli suuri, yhden nuorisotyöntekijän työpanos oli laskettu pääpiirteittäin Talon nuorisotyön isännän tehtäviin ja hänen irtisanouduttuaan yli puoli vuotta ennen projektin toimeenpanoa, ei työntekijäresurssia ollut mahdollista korvata. Toinen suunnitteluvaiheessa mukana ollut työntekijä jäi pitkäaikaisesti pois töistä ja vain viikkotoiminnan osalta resurssivajetta pystyttiin korvaamaan sijaistavilla työntekijöillä (yhteensä kuusi eri työntekijää eri aikoina) kunnes rekrytoitiin uusi vakituinen työntekijä, jonka työnkuvaan Talon toimintaa saatiin lisättyä yhdeksi illaksi viikossa ja toinen vakituinen työntekijä palasi osa-aikaiseksi omaan työhönsä. Seurakunnan resurssitilanne oli vaikea ja erityisvastuun osalta suunnitteluvaiheen jälkeen muut seurakunnat toteuttivat toimintoja. Seurakunnan viikkotoiminnankin haasteeksi nousi yllättäen oman alueen kunnallisen nuorisotoiminnan lakkauttaminen 2021 keväällä ja seurakunta ilmaisi tarvitsevansa resurssit oman alueen nuorisotyön tukemiseen paikallisesti. Seurakunta teki päätöksen sopimuksesta asteittain luopumisesta kesällä 2021. Projektin eri vaiheissa seurakunta teki kymmenestä viikkotyövuorosta 0-3.

Lauttasaaren seurakunnan vastaava työntekijä pysyi projektin alusta loppuun samana. Yhden työntekijän työpanosta voitiin kuitenkin pääpiirteittäin käyttää vain yhden avoimen toiminnan illan (toiminnassa kaksi työntekijää/ ilta) järjestämiseen viikossa ja projektia

Loppuraportti

toimeenpannessa sopimusta muutettiin siten, että muiden seurakuntien silloin vahvemmillä henkilöstöresursseilla saadaan viikkotoiminta arkipäivisin ylläpidettyä. Paavalin seurakunnan kanssa sovittiin, että heille haasteellisina ajankohtina Lauttasaaren seurakunnan työntekijä tai sijainen toimii viikkotoiminnassa vastaavasti resurssina. Erityisvastuun osalta haasteena ei ollut työntekijäresurssi vaan koronapandemian aiheuttama koko rovastikunnan isostoiminnan ryhmämuotoisena järjestämisen mahdottomuus. Mm. Liikuntaisostyötä järjestettiin Lauttasaaren seurakunnan johdolla mahdollisuuksien mukaan pandemian mahdollistaessa. Projektin eri vaiheissa seurakunta teki kymmenestä viikkotyövuorosta 1-3, kuitenkin siten, että kesätoiminnasta vuoroenemmistö oli Lauttasaaren seurakunnan työntekijöillä. Lauttasaaren kirkon peruskorjauksen valmistumisen yhteydessä seurakunta siirtää viikkotoimintansa kokonaisuudessaan omiin tiloihin, siihen saakka seurakunta jatkaa yhden työntekijän viikkotyövuororessilla.

Paavalin seurakunnan työntekijöistä vakituisen ohella Talon viikkotoiminnassa toimi useita eri työntekijöitä (yhteensä kolme eri työntekijää). Vakituisen työntekijän jäätyä pitkäaikaisesti pois, sijaisilla pystyttiin kuitenkin kattamaan seurakunnan sopimuksen mukainen viikkotoiminnan vastuu. Erityisvastuun osalta vuoden 2020 tammikuun osa-projektin onnistuttua lupaavasti, suunnitellut leirit ja koulutukset jouduttiin perumaan pandemian vuoksi ja Talon projektipäällikkö otti vastuun Nuorten Parlamenttitoiminnasta. Töölön seurakunta toimi vaikuttamistyön tehtävissä vahvana yhteistyökumppanina. Projektin eri vaiheissa seurakunta teki kymmenestä viikkotyövuorosta 2-3. Projektirahoituksen päätyttyä Paavalin seurakunta jatkaa yhden työntekijän viikkotyövuororessilla.

Kallion seurakunnan vakituinen nuorisotyönohjaaja oli koko projektin ajan virkavapailta irtisanoutumiseensa saakka ja sijaiset toimivat viikkotyövuoroissa Talolla kunkin määräaikaikaisuuden puitteissa (kolme eri työntekijää, kunnes vakinainen työntekijä aloitti 11/2021). Talon toiminnanjohtajan (projektipäällikkö) hallinnollinen toimipiste oli projektin ajan Kallion seurakunnassa, ja hän vastasi erityisnuorisotyön toiminnoista sekä seurakuntien lyhytaikaisista sijaistarpeista koko projektin ajan. Projektin eri vaiheissa seurakunta teki kymmenestä viikkotyövuorosta 3-6 ja jatkaa viikkotoimintaa Talolla.

Töölön seurakunnan osalta sopimus ei ole kattanut viikkotoimintaa projektin aikana, mutta seurakunta on toteuttanut erityisvastuualueensa, tapahtumatoiminnan, osallistavaa suunnitteluprosessia nuorten kanssa ja liittynyt vahvasti vaikuttamistyön toimintaan rovastikunnallisen yhteisen nuorisotyön toimijana sekä mahdollistanut taloudellisen vastuun jakamista viikkotoiminnan ulkopuolella.

2.4. Suunnitellut kustannukset ja toteuma

	Kustannukset TA	Toteutunut TT
--	-----------------	---------------

Loppuraportti

Rahoitus seurakuntayhtymän diakoniaprojektit	+ 42 000/v	+ 42 000/v
Sisäiset vuokrat	- 87 500/v	- 90 705/v
Toimintakulut	- 50 000/v	- 41 200/v
Muut kulut (seurakuntien työntekijöiden palkkakulut seurakuntien omalla vastuulla)	-	-
Nuorten parlamentin osallistamisbudjetti, josta nuoret päättivät Talolle hankinnoista yht. 20 000e	+ 6 667/v	+ 6 667/v
Seurakunta-kohtainen keskimääräinen kustannus vuosittain	- 27 500	- 26 381

Seurakuntien yhteisprojektin kulurakenne koostui kahdesta seurakuntien kesken jaetusta talousarvion osasta. Sisäisten vuokrien ja toimintakulujen jyvitys toteutettiin seurakuntien kesken, henkilöstöresurssista vastasivat seurakunnat itsenäisesti myös taloudellisesti. Projektipäällikön palkanosaksi siirrettiin rahoitustuki hallinnollisesti vastaamaan työnkuvan palkanosaa yhteisessä työssä. Sisäiset vuokratkustannukset määräytyivät rakennuksen ulkopuolen korjaustöiden yhteydessä ja toimintakuluista tehtiin maltillista säästöä koronapandemian aiheuttamien soveltavien työmuotojen vuoksi. Töölön seurakunnan asema viikkotoiminnan ulkopuolella supisti todellisia kokonaiskustannuksia verrattuna muiden seurakuntien kokonaiskustannuksiin, joissa henkilöstöresurssien osuus oli suurin keskinäinen eroavaisuus projektin kokonaisrahoituksen näkökulmasta.

3. Projektin dokumentointi

Projektin väliraportoinnin osalta seurakuntayhtymä on arkistoinut raportit, muu projektin materiaali on lähetetty seurakuntiin projektin aikana. Hallinnollisista syistä Kallion seurakunnan dokumentoinnin yhteydessä säilytetään taloudellinen ja strateginen dokumentaatio, sekä toiminnan kannalta keskeiset tiedot, kuten osaprojektien materiaalit ja viestinnän materiaalit. Seurakuntien valmistelemien erityisvastuiden osalta säilytetään seurakuntien palauttama valmistelumateriaali.

4. Projektin opit ja palautteet

Projektin tärkeimmät opit voidaan jakaa kolmeen eri pääkohtaan.

1. Aika ja sen vaikutukset

Projektien suunnitteluvaiheessa tulee toiminnan suunnittelemisen ohella ennakoida tarkasti aikaikkunan sisällä tapahtuvia muutoksia tilan, henkilöstön, rahoituksen ja hallinnon riskikartoituksen näkökulmasta. Projektin osapuolten tulee selvittää omat mahdollisuutensa ja neuvotella realistisesti projektin kulusta etukäteen siten, että

yhteiseen sitoutuminen on mahdollista myös muutosten edessä. Ohjausryhmän on hyvä ennakoida tilan vapautumisen, remontoinnin, henkilöstösuunnitelmien, talousarvioiden ja strategisten painopisteiden skenaarioita ja arvioida projektin kestoa realististen mahdollisuuksien rajoissa. Sekä sopia projektia turvaavista toimenpiteistä, reunaehdoista ja projektin ohjaamisen, sopimusmuutosten ja arviointien aikatauluista jo suunnitteluvaiheessa.

2. Verkostoyhteistyön rakenteet

Projektin aikana verkostoyhteistyössä seurakuntien välillä on toiminut useita hallinnollisia malleja. Esimerkiksi alueviestijöiden hallintomalli, jossa hanketyöntekijä toimii seurakuntien rakenteissa, tehtävissä ja ajalla vuoron perään, näyttää tukevan paremmin seurakuntien sisäisten rakenteiden läpinäkyvyyttä ja mahdollistaa hanketyöntekijälle yhteisten intressien havainnoimisen tehokkaammin, kuin rahoituksella seurakuntien organisaatioista irrallisena tehtävä työ.

Verkostoyhteistyöhön perustuva tasa-arvoinen, ilman direktiopositiota organisaatioihin tai niiden osiin suhtautuva malli on seurakuntakontekstissa pitkäjänteisen ja kiinteän yhteistyön osalta vasta vähän käytetty ja työkalutuurin kannalta monelle työntekijälle vieras malli, jonka osaamista ja johtamista tulisi lisätä seurakuntien koulutussuunnitelmissa ennakoiden tulevaa.

3. Nuorisotyön kehittäminen Helsingissä

Seurakuntayhtymän työntekijöiden tukevaa roolia seurakuntien työalaprosjekteissa tulisi vahvistaa. Yhteisten kumppanuuksien, sopimusten ja toimintojen, sekä viestinnän keskittämistä tulisi tehostaa siten, että seurakuntien työntekijät saavat projektikohtaisesti ja työalakohtaisesti sisällöllistä ja rakenteellista tukea sekä koulutusta vastaavasti, kuin projektinhallinnassa on ollut mahdollista saada.

Seurakuntien työntekijät ovat projektin aikana keskittyneet tuloksellisuuteen kenttätöissä ja toimintaan keskittyneen projektisuunnitelman pohjalta työntekijät ovat tehneet hyvää työtä muuttuvissa ja haastavissakin olosuhteissa kohderyhmän parissa. Samalla he ovat tukeneet seurakuntayhtymän useita projekteja ja järjestäneet koko Helsingin alueen nuorisotyötä palvelevan osaprojektin. Vastavuoroista liittymistä seurakuntatyöhön tulisi rakenteellisesti tehostaa.

Omistajuuden ja osallisuuden korostaminen yhteisönrakentamisessa, strategian soveltamisessa ja toiminnan suunnittelussa, henkilöstö- ja hankintapäätöksissä sekä sitouttavana elementtinä rippikoulun jälkeisen nuorisotyön ja nuorten aikuisten työn välillä on luovuttamatonta. Resurssien osalta Nuorten diakonitalon projekti on tarjonnut osallistamisen alustan, jollaista perinteinen seurakuntatyö ei mahdollista.

Työntekijäkeskeisyydestä tiedostaen luopuminen, laaja-alainen toimintojen mahdollistaminen, päivittäisen yksilöllisen tuen ja keskusteluavun tarjoaminen, vapaaehtoistyön roolien laajeneminen työntekijöiden rinnalle, tarjotun koulutuksen

moninaisuus ja tilojen hallinnan ja vastuun lisääminen on tuottanut Talolla aktiivisia uuden sukupolven seurakuntalaisia, jotka dialogissa rakentavat ja elävät todeksi yhteisöä ihmisten kesellä myös ilman seurakuntien työn tarjoamaa fasilitointia, vahvasti seurakuntalaisen identiteetistä käsin.

Tulevaisuudessa seurakuntaa kannattelevat työntekijöiden sijaan juuri nämä toimijat ja kirkkona meidän tulee suunnata toistaiseksi olemassa olevat resurssit vahvemmin tukemaan juuri tämän kaltaista seurakuntalaisuuden kasvua.

5. Projektin jälkihoito

5.1. Luovutus organisaatiolle

Diakoniaprojektin loppuraportti on luovutettu seurakuntayhtymän projektihallintaan ja seurakunnille. Toiminnan osalta seurakunnat jatkavat sovitusti (kts. työntekijäresurssit) ja yhteisen työn suunnittelua, kehittämistä ja toiminnan suuntaamista jatketaan rovastikunnan nuorisotyön kokousten yhteydessä. Projektin ohjausryhmän lakattua seurakuntien kirkkoherrat neuvottelevat jatkoon liittyvistä kysymyksistä rovastikunnan kirkkoherrojen tapaamisissa. Valtaosa Talolla työskennelleistä nuorille tutuista kasvoista jatkaa työvuorojaan ja kehitteillä olleita toimintamalleja. Toiminta ei seurakuntalaisnäkökulmasta muutu olennaisilta osin ja voi edelleen kehittyä nuorisolähtöisesti samoissa tiloissa.

5.2. Avoimet kysymykset ja muu jälkihoito

Projektiin sitoutuminen jatkossa, työntekijäresurssit, aikataulut, rahoitus ja johtaminen – mahdolliset yhteisen työn linjat ja tarpeet tulevaisuudessa.

5.3. Ideoita jatkokehitykselle jne.

Seurakuntien resurssien vähetessä projektin alkuperäiset tavoitteet nousevat ajankohtaisiksi muissa kuin rovastikuntaa koskevissa kumppanuuksissa. Seurakuntayhtymän kasvatuksen alan ja laajemmin rohkeasti yhdessä-prosessin muutoksissa on tärkeää, että kehittämistyössä on mukana rovastikunnallisessa työssä toimineita ja yhteistyötä tehneitä asiantuntijoita. Koska taloudellisten ja strategisten realiteettien, tilojen sekä henkilöstöön ja toimintaan vaikuttavien päätösten tulevaisuus on suurilta osin ratkaisematta, tulee projektin tuomaa asiantuntijuutta käyttää ennen kaikkea sisältökysymyksissä, rakenteiden mallintamisessa, prosessien hallinnassa ja strategisten painopisteiden kartoittamisessa varsinaisen samankaltaisen viikkotoiminnan pitkäjänteisen turvaamisen sijaan.